

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΑΜΠΙΑΤΖΗΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Γεώργιος Αραμπατζής γεννήθηκε στην Αθήνα, μεγάλωσε στην Θεσσαλονίκη και σπούδασε φιλοσοφία στο Παρίσι. Υπότροφος της Γαλλικής Κυβέρνησης, Διδάκτωρ με άριστα της *École de Hautes Études en Sciences Sociales*. Πραγματοποίησε μετα-διδακτορική έρευνα στο Πανεπιστήμιο του Τορίνο με υποτροφία της Ιταλικής Κυβέρνησης. Από το 1998 έως το 2012 εργάστηκε ως Ερευνητής στο Κέντρο Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών. Το 2010 εκλέχθηκε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών όπου και διορίστηκε το 2012. Υπήρξε προσκεκλημένος Ερευνητής-Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Princeton (ΗΠΑ), στο Πανεπιστήμιο του Texas στο Austin (ΗΠΑ), στο Πανεπιστήμιο του Ελσίνκι (Φινλανδία), στο Πανεπιστήμιο του Καρόλου στην Πράγα (Τσεχία), στο Πανεπιστήμιο του Ιασίου (Ρουμανία), κ.α. Έδωσε διαλέξεις περί βυζαντινής φιλοσοφίας στα ανωτέρω Πανεπιστήμια και σε άλλα, ενώ δίδαξε στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (αρχαία και βυζαντινά φιλοσοφικά κείμενα, 1998-2001), στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του τομέα Φιλοσοφίας, τμήματος Φ-Π-Ψ του Πανεπιστημίου Αθηνών (από το 2006) και στο Βυζαντινό Τμήμα της *École de Hautes Études en Sciences Sociales* (2009, 2010). Έχει συμμετάσχει με ανακοινώσεις σε Ελληνικά και Διεθνή Συνέδρια και είναι μέλος Ελληνικών και Διεθνών Φιλοσοφικών Εταιρειών. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη Βυζαντινή φιλοσοφία, τις αρχαίες πηγές της και τις νεωτερικές προσλήψεις της.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

— Προσκεκλημένος καθηγητής στην *École de Hautes Études en Sciences Sociales*, Τμήμα Βυζαντινών Σπουδών, Απρίλιος 2011.

— Προσκεκλημένος ερευνητής του Πανεπιστημίου του Ελσίνκι, Φινλανδία: Απρίλιος - Μάιος 2008.

— Προσκεκλημένος ερευνητής (Πρόγραμμα ανταλλαγών του Υπουργείου Παιδείας) στο Πανεπιστήμιο του Ολομouc και στο Πανεπιστήμιο της Πράγας, Τσεχία: Νοέμβριος 2006.

— Προσκεκλημένος ερευνητής (Research Fellow) του Πανεπιστημίου του Texas στο Austin, Η.Π.Α., με την υποτροφία Darrel K. Royal professorship in Ethics and American Society: Σεπτέμβριος 2006. Θέμα της επιστημονικής έρευνας: «Το Αρχείο του Gregory Vlastos».

— Προσκεκλημένος ως Visiting Research Fellow του Princeton University, Hellenic Studies Program, Η.Π.Α., με την υποτροφία St. J. Seeger: Δεκέμβριος 2001-Ιανουάριος 2002. Θέμα της επιστημονικής έρευνας: «Οι φιλοσοφικές καταβολές του Gregory Vlastos» (βλ. *δημοσίευμα υπ' αριθμ. 31*).

— Υπότροφος του NATO για επιστημονική έρευνα στο Ιάσιο, Ρουμανία: Νοέμβριος 2000. Κατά την υποτροφία, εντοπίστηκε χειρόγραφο ανωνύμου του 18ου-19ου αι. «Περί Μεταφυσικής». Τμήμα του χφ. με αντικείμενο την Κοσμολογία, δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση *Φιλοσοφία* (βλ. *δημοσίευμα υπ' αριθμ. 17*).

— Υπότροφος του Ιταλικού Υπουργείου Εξωτερικών για μετα-διδακτορική έρευνα (Πανεπιστήμιο του Τορίνο), 1997-8. Θέμα της έρευνας: “Ο βασιλεύς, η γυναίκα και ο φιλόσοφος: σχετικά με τον βυζαντινό φιλόσοφο Νικηφόρο Χούμνο (ΙΔ΄αι.)”.

— Υπότροφος της Γαλλικής Κυβέρνησης (Bourse d'Excellence) κατά τις μεταπτυχιακές σπουδές στην Γαλλία.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

— Γενικός Γραμματέας του Συνδέσμου Σπουδών Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Βαλκανικών Μελετών Association Pierre Belon, Παρίσι, 2009.

— Μέλος της συντακτικής επιτροπής της επετηρίδος *Φιλοσοφία* του Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών.

— Μέλος της συντακτικής ομάδας της φιλοσοφικής επιθεώρησης *Philosophical Inquiry*.

— Μέλος της Société Internationale de l'Étude de la Philosophie Médiévale (SIEPM).

— Μέλος της «Ελληνικής Φιλοσοφικής Εταιρείας».

— Μέλος του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός».

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

(1)

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΕ ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Έχω διδάξει στα φιλοσοφικά τμήματα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, καθώς και στο πρόγραμμα βυζαντινών σπουδών της École des Hautes Études en Sciences Sociales. Ειδικότερα:

(α) ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

2006 - σήμερα: διδασκαλία του μαθήματος «Ιστορία συστημάτων Ηθικής Φιλοσοφίας», καθώς και του μαθήματος «Βυζαντινή φιλοσοφία» και «Ηθική και Θρησκεία», στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του τομέα Φιλοσοφίας του τμήματος Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας και Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου Αθηνών (εκτός προπτυχιακών).

(β) ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΟ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διδασκαλία αρχαίων και βυζαντινών φιλοσοφικών κειμένων στον τομέα Φιλοσοφίας του τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1998-1999, 2001-2002 και 2002-2003:

Ακαδημ. Έτος 1998-1999:

Χειμερινό εξάμηνο:

ΦΚ 215 Πλωτίνος, *Εννεάς* I.3 [20] «Περί διαλεκτικής» και I/6 [1] «Περί κάλλους».
ΦΚ 206 Πλάτων, *Φαίδρος*.

Εαρινό εξάμηνο:

ΦΚ 217 Μιχαήλ Ψελλός, *Περί των ιδεών* ας ο Πλάτων λέγει

Ακαδημ. Έτος 2001-2002:*Εαρινό εξάμηνο:*ΦΚ 225 Αριστοτέλης, *Περί ζώων μορίων Α*ΦΚ 226 Πλήθων Γεμιστός, *Περί Αρετών***Ακαδημ. Έτος 2002-2003:***Χειμερινό Εξάμηνο:*ΦΚ 210 Αριστοτέλης, *Πολιτικά Α*ΦΚ 217 Μιχαήλ Ψελλός, *Περί των ιδεών ας ο Πλάτων λέγει**Εαρινό εξάμηνο:*ΦΚ 225 Αριστοτέλης, *Περί ζώων μορίων Α*ΦΚ 226 Πλήθων Γεμιστός, *Περί Αρετών***(γ) ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ****Ακαδημ. Έτος 2009-2010 :**

Συνεργαζόμενος καθηγητής στο πρόγραμμα ελληνικού πολιτισμού (ΕΛΠ 21).

Ακαδημ. Έτος 2010-2011 :

Συνεργαζόμενος καθηγητής στο πρόγραμμα ελληνικού πολιτισμού (ΕΛΠ 21).

Ακαδημ. Έτος 2013-2014 :

Συνεργαζόμενος καθηγητής στο πρόγραμμα ελληνικού πολιτισμού (ΕΛΠ 22).

(δ) ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΗΝ ÉCOLE DES HAUTES ÉTUDES EN SCIENCES SOCIALES**Ακαδημ. Έτος 2009-2010, Νοέμβριος – Ιανουάριος :**

Διδασκαλία στην École des Hautes Études en Sciences Sociales, με θέμα «La philosophie byzantine».

(2)**ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΕ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ Α.Ε.Ι.****(α)** Σεμινάρια στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο μάθημα *Νεοελληνική Φιλοσοφία*:

«Η Βυζαντινή φιλοσοφία στο πλαίσιο της ιστορίας της φιλοσοφίας» (15-11-2002).

«Μεταβυζαντινός αριστοτελισμός» (28-11-2003).

«Πρόσωπα και θέματα από τον μεταβυζαντινό αριστοτελισμό» (19-11-2004).

(β) Σεμινάριο στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος Φιλοσοφίας και Κλασικών Σπουδών στο University of Texas at Austin, Σεπτέμβριος 2006: «The Byzantines and Ancient Greek Philosophy».

(γ) Σεμινάριο στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος πατριστικών και αναγεννησιακών σπουδών του Παλατιανού Πανεπιστημίου του Olomouc, Τσεχία, 20-11-2006: «Some problems of Byzantine Philosophy».

(δ) Σεμινάριο στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος φιλοσοφίας και θεολογίας του Πανεπιστημίου του Καρόλου, Πράγα, Τσεχία, 21-11-2006: «The Dialectic of John of Damascus».

(ε) Σεμινάριο στο τμήμα συγκριτικής θεολογίας του Πανεπιστημίου του Ελσίνκι, Φινλανδία, 7-5-2008, με θέμα «Happiness in Byzantine Ethics».

(στ) Σεμινάριο στο τμήμα φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Ελσίνκι, 12-5-2008, με θέμα «The Philosophy of Living Things in Michael of Ephesus» .

(ζ) Σεμινάριο στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος Comparative Political Theory and Conceptual History του Πανεπιστημίου του Jyväskylä, Φινλανδία, 15-5-2008: «Byzantine Political Thought and Conceptual History».

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ

Α΄. ΒΙΒΛΙΑ - ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. — *Éthique du bonheur et orthodoxie à Byzance (IVe-XIIIe s.)*, avec une préface de André Guillou, Paris, Éd. P. Belon/Diffusion De Boccard, 1998, 203 σσ. — coll. "Textes. Documents. Études" No. 4.

Μνείες και κρίσεις :

- Krijnie Ciggaar, *Bibliotheca Orientalis*, LVI, 5/6, Sept.-Dec. 1999, σσ. 820-822.
- Hans-Veit Beyer, *Jahrbuch der österreichischen Byzantinistik*, 50, 2000, σσ. 352-359.
- Timothy E. Gregory (Ohio University), *The American Historical Review*, 106/2, April 2001, σσ. 625-626.
- P. Yannopoulos, *Byzantion*, LXX, 2000, σσ. 347-348.
- *Revue des études byzantines*, 58, 2000, σ. 330.
- Bosko I. Bojovic, *L'idéologie monarchique dans les hagio-biographies dynastiques du Moyen Age serbe*, Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995, σ. 387.
- Bosko I. Bojovic, *Kraljevstvo i svetost : politicka filozofija srednjovekovne Srbije*, Beograd, Sluzbeni list, 1999, σ. 97.
- (G. Podskalsky), *Byzantinische Zeitschrift*, 92, III, 1999, σ. 608, αριθμ. 3327.
- *L'Année philologique*, τόμ. LXXI, Paris, Les Belles Lettres, 2002, σ. 1302.
- *L'Année philologique*, τόμ. LXXII, Paris, Les Belles Lettres, 2003, σ. 1453.
- *Annales*, 54/1, 1999, σ. 5.
- P. Van Deun, Développements récents des recherches sur Maxime le Confesseur (1998-2009), *Sacris Erudiri: a Journal on the Inheritance of Early and Medieval Christianity*, 48, 2009, 243-310.
- Nicolas Prevelakis, Theologies as Alternative National Histories: Christos Yannaras and John Romanides, *Classics@: an Online Journal*, 10: *Historical Poetics in 19th and 20th Century Greece: Essays in Honor of Lily Macrakis*, Center for Hellenic Studies, Harvard University:
<http://chs.harvard.edu/wa/pageR?tn=ArticleWrapper&bdc=12&mn=4889>

2. — **Μάρκου Ρενιέρη, Έρευνα και Εικασία περί Βλοσσίου και Διοφάνους**, Εισαγωγή 1: «Στοιχεία για την φιλοσοφία της ιστορίας του Ρενιέρη, για το βιβλίο του Περί Βλοσσίου και Διοφάνους και για την παρούσα έκδοση», Υπόμνημα Πηγών, Σύγκριση με Α΄ έκδοση, Γενική Επιμέλεια Γεωργίου Θ. Αραμπατζή (Εισαγωγή 2, Ευρετήρια: Χρήστου Π. Μπαλόγλου), Πρόλογος Κωνσταντίνου Ι. Δεσποτοπούλου, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2005, 101* + 199 σσ.

Μνείες και κρίσεις :

- Σωκράτης Δεληβογιατζής, *Philosophical Inquiry*, XXVIII, 3-4, 2006, σσ. 95-98.
- Αλέξανδρος Τσερκέζης, *Παρνασσός*, ΜΖ΄, 2005, σσ. 459-460.
- Ν. Βικέτος, *Μικρασιατικά Χρονικά*, 22, 2007, σσ. 315-316.
- *Εστία*, 27 Μαΐου 2006.

- Χρ. Ν. Πολατώφ, *Φιλοσοφία και Παιδεία*, 37, Ιαν.-Απρ. 2006, σ. 40.
- Λ. Ζάραγκας, *Ιστορικά Θέματα*, 51, Μάιος 2006, σ. 130.
- Κ. Νικολάου-Πατραγιάς, *Celestia*, 2, 2009, σσ. 156-157.
- Koen Vanhaegendoren, *Latomus*, 68/3, 2009, σσ. 820-821.
- Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου, *Η πορεία προς σύνταξιν ελληνικού αστικού κώδικος. Η περίοδος των αναζητήσεων: 1822-1891. Συμβολή εις την Ιστορίαν του Νεοελληνικού Δικαίου*, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών, Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου, τόμ. 41, παράρτημα 9, 2008, σσ. 292, 469.
- *Classical World*, 99/4, 2006, σ. 490.
- *Gnomon*, 78/3, 2006, σ. 46.
- *Journal of the History of Philosophy*, 44/3, July 2006, σ. 485.
- *Greece and Rome*, 53/2, 2006, σ. 294.
- *Ελληνικά*, 56/1, 2006, σ. 233.
- *The Philosopher's Index*, τόμ. 40, Bowling Green, OH, σ. 1141.

3. — **Παιδεία και Επιστήμη στον Μιχαήλ Εφέσιο. Εις περί ζώων μορίων Α 1,3-2,10**, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2006, 340 σσ.

Μνείες και κρίσεις :

- Jacques Schamp, *L'antiquité classique*, 77, 2008, σσ. 414-415.
- Maria Chroni Vacalopoulos, *Jahrbuch der österreichischen Byzantinistik*, 58, 2008, σ. 223.
- Anna Maria Taragna, *Medioevo greco*, 7, 2007, σ. 285.
- Κυριάκος Θ. Νικολάου-Πατραγιάς, *Παρνασσός*, Ν', 2008, σσ. 440-441.
- *Revue des études byzantines*, 66, 2008, σ. 309.
- Georgios Pachymeres, *Philosophia. Buch 6, Kommentar zu De partibus animalium des Aristoteles*, editio princeps, Einleitung, Text, Indices von Eleni Pappa, Corpus Philosophorum Medii Aevi, Commentaria in Aristotelem Byzantina, vol. 4/1, Athens, The Academy of Athens, σσ. 18, 126.
- B. Bydén & K. Ierodiakonou, Greek Philosophy, *The Oxford Handbook of Medieval Philosophy*, ed. J. Marienbon, Oxford, Oxford University Press, 2012, σσ. 34, 51, 52.
- *Byzantinische Zeitschrift*, 100/2, 2008, σ. 917.
- *Journal of the History of Philosophy*, 45/3, 2007, σ. 505.
- *Gnomon*, 79/3, 2007, σ. 57.
- *Vivarium*, 45, 2007, σ. 128.
- *Bulletin de philosophie médiévale*, 47, 2005, σ. 277 (προαναγγελία).

4. — *Studies on Supernaturalism*, (εκδ.), Berlin, Logos Verlag, 2009, 196 σσ.

Μνείες και κρίσεις :

— *The Classical Review*, 60/2, 2010, σ. 627.

5. — *Ο Διογένης Λαέρτιος στο Βυζάντιο*, *Φιλοσοφία*, 2008, σσ. 130-158 – *Φιλοσοφία*, 2009, σσ. 220-241 – *Φιλοσοφία*, 2010, (σσ. 115-128).

Μνείες και κρίσεις :

— Christian Kaiser, *Das Leben der Anderen im Gemenge der Weisheitswege. Diogenes Laertios und der Diskurs um die philosophische Lebensform zwischen Spätantike und FrüherNeuzeit*, Berlin-Boston, Der Gruyter, 2012, σσ. 3, 10, 78, 83, 84, 86, 298.

6. – *Βυζαντινή Φιλοσοφία και Εικονολογία*, Αθήνα, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, 2012, 206 σσ.

Μνείες και κρίσεις :

— Βίγκλας, Κ.: (Βιβλιοκρισία του:) Γιώργος Αραμπατζής: *Βυζαντινή φιλοσοφία και εικονολογία* (Αθήνα: Καρδαμίτσα 2012). *Κριτικά* 2012-09, <http://www.philosophica.gr/critica/2012-09.html>.

7. – *L'actualité de la pensée byzantine*, (editor), *Byzantinische Forschungen*, XXXI, 2013 (Adolf M. Hakkert, Amsterdam), 275 σσ.

8. - *Marges de la philosophie byzantine*, (editor), Athens, Kardamitsas, 2013, 95 σσ.

Β΄. ΜΕΛΕΤΕΣ**1998**

1. — **Ο Θεόφραστος στην Κρήτη. Η μεταφραστική και εκδοτική εργασία του Δανιήλ Φουρλάνου (16ος αι.), με ειδικότερη αναφορά στο έργο *Χαρακτήρες*, Παρνασσός, τόμ. Μ΄, 1998, σσ. 106-112.**

Μνείες και κρίσεις:

— *L'Année philologique*, τόμ. LXIX, 2000, σ. 507.

1999

2. — **La théorie de l'imaginaire chez le premier Sartre: L'imagination - L'imaginaire - La nausée, *Χρονικά Αισθητικής*, τόμ. 39-40, 1999-2000, σσ. 111-126.**

2000

3. — **Qu'entend Michel Psellos par καταμαντευόμενος? *Φιλοσοφία*, Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, τόμ. 30, 2000, σσ. 114-117.**

Μνείες και κρίσεις :

— *Revue philosophique*, 3/2004, σ. 390.

— *Gnomon*, 74/1, 2002, σ. 28.

— *The Philosopher's Index*, αριθμ. 713160.

— *Byzantinische Zeitschrift*, 96/2, 2003, σ. 815.

4. — **Ο Χέγκελ και το Βυζάντιο, κατά τις παραδόσεις του Γερμανού φιλοσόφου, *Μαθήματα φιλοσοφίας της Ιστορίας* (Βερολίνο 1830-1831), Κ΄**

Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο 28-30 Μαΐου 1999, Ελληνική Ιστορική Εταιρεία, Θεσσαλονίκη 2000, σσ. 61-69.

Μνείες και κρίσεις :

— Roxane D. Argyropoulos, *Les intellectuels grecs à la recherche de Byzance (1860-1912)*, Athènes, Institut de recherches néohelléniques, Fondation nationale de la recherche scientifique, Collection Histoire d'Idées 1, 2001, σσ. 54, 75.

— (Τ. Koliass), *Byzantinische Zeitschrift*, 94, I, 2001, σ. 511, αριθμ. 1298.

5. — **L'aristotélisme politique d'Anne Comnène**, Γ' Διεθνές Συνέδριο «Η κατ' Αριστοτέλη Πολιτική Ισότητα και Δικαιοσύνη και τα Προβλήματα της Σύγχρονης Κοινωνίας», 22-24 Σεπτεμβρίου 1999, εκδ. Δ.Ν. Κούτρας, Αθήνα, «Το Λύκειον», 2000, σσ. 28-36.

Μνείες και κρίσεις:

— *Byzantinische Zeitschrift*, 96/2, 2003, σ. 812.

6. — «**Δέσποινα Αλήθεια**». **Ο ποιητής Λεονάρδος Ντελλαπόρτας (ΙΔ΄-ΙΕ΄ αι.) και η Αρχαία Ελληνική Παιδεία στην Κρήτη**, *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά*, Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού, 6, 2000, σσ. 399-404.

Μνείες και κρίσεις :

— Ν. Ε. Καραπιδάκης, Κατάθλιψη και μελαγχολία: τα «Ερωτήματα και Αποκρίσεις Ξένου και Αληθείας» του Λεονάρδου Ντελλαπόρτα, *Τα Ιστορικά*, 25/47, 2007, σ. 281.

— (Μ. Hinterberger), *Byzantinische Zeitschrift*, 94, I, 2001, σ. 386, αριθμ. 104.

7. — **Condensation and Process in the Prologue of Plato's *Phaedrus* (229 c - 230 a)**, *Philosophical Inquiry. International Quarterly*, vol. XXII, No. 3, Summer 2000, σσ. 65-70.

Μνείες και κρίσεις :

- *The Philosopher's Index*, αριθμ. 078373.
 — Daniel S. Werner, *Myth and Philosophy in Plato's Phaedrus*, Cambridge, Cambridge University Press, 2012, σ. 273.

8. — **Η εγκύκλιος σοβαρότης. Κήρυγμα και ρύθμιση του εαυτού στον Ιωάννη Χρυσόστομο**, *Νέα Κοινωνιολογία*, τεύχ. 30/13ος χρόνος, Β' περίοδος, Άνοιξη 2000, σσ. 142-150.

2001

9. — **Ο Αριστοτελισμός στην Ακαδημία των Stravaganti. Η περίπτωση του Δανιήλ Φουρλάνου**, *Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας «Αθήνα και Εσπερία. Οι επιδράσεις της Αρχαίας Αθήνας στη διαμόρφωση του σύγχρονου δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού»*, 30-31 Μαΐου 2000, εκδ. Δ.Ν. Κούτρας, Αθήνα 2001, σσ. 42-58.

10. — **«Πρόκλος, ο Κόσμος της Πολιτείας» κατά Μαρίνον τον Νεαπολίτην. Περί των πηγών ενός θέοθεν εγκωμίου**, *Άθλον*. Αφιέρωμα στον Ευ. Μουτσόπουλο, Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών, Αθήνα, 2001, σσ. 208-215.

Μνείες και κρίσεις :

- Vassiliki-Piyi Christopoulou, *Revue philosophique*, 3/2002, σ. 354.

11. — **«Βοιωτούς ονομάζειν»**. *Σημειώσεις για την πολιτική φιλοσοφία της Άννας Κομνηνής*, Βυζαντιακά, 21, 2001, σσ. 121-132.

Μνείες και κρίσεις :

- *Byzantinische Zeitschrift*, 97/1, 2004, σ. 276.
 — *Bulletin de philosophie médiévale*, 46, 2004, σ. 337.

2002

12. — **Αωνόμου, *Περί μεταφυσικής*, κεφάλαιο Περί κοσμολογίας (χειρόγραφο Ιασίου), *Φιλοσοφία*, Ακαδημία Αθηνών, 32, 2002, σσ. 133-162 (το εκδιδόμενο κείμενο: σσ. 144-161).**

13. — **«Πόλεων Κόσμου». Το πρόβλημα της διανομής των αρετών στον *Πρωταγόρα*, Πλάτων. *Οντολογία, Γνωσιοθεωρία, Ηθική, Πολιτική Φιλοσοφία, Φιλοσοφία της Γλώσσας, Αισθητική. Αφιέρωμα στον Δ.Ζ. Ανδριόπουλο*, επιμ. Γ. Αραμπατζής, Αθήνα, Παπαδήμας, 2002, σσ. 209-215.**

14. — **Blâme du philosophe, éloge de la vraie philosophie et figures rhétoriques. Le récit d'Anne Comnène sur Jean Italos revisité, *Byzantinische Zeitschrift*, 95/II, 2002, σσ. 403-415.**

Μνείες και κρίσεις :

— Katerina Ierodiakonou, Rationality and Revelation in Eleventh and Twelfth Century Byzantium, *De usu rationis. Vernunft und Offenbarung im Mittelalter*, hrsg. von G. Mensching, Würzburg, Königshausen & Neumann, 2007, σ. 25.

— Alessandro Mola, L' *Alessiade* di Anna Comnena. Lo stato degli studi, *Πορφύρας*, 5, 2005, σ. 81.

— ПРОБЛЕМЫ ТЕОЛОГИИ, Выпуск 3, Часть 2, Екатеринбург, Федеральное агентство по образованию, Российский государственный профессионально-педагогический университе, Социальный институт, Кафедра теологии, 2006, σ. 61.

— *International Medieval Bibliography*, 36:2/2828.

— *Gnomon*, 75/5, 2003, σ. 104.

— *Bulletin de philosophie médiévale*, 46, 2004, σ. 337.

— *Byzantinische Zeitschrift*, 96/1, 2003, σ. 341.

— *Cahiers de civilisation médiévale*, 47, 2004, σ. 118.

— *International Bibliography of Historical Sciences*, ed. Massimo Mastrogregori, Berlin, De Gruyter, 2009, p. 101.

15. — **Ο Λύσις και ο πλατωνισμός**, *Ζω δε ουκέτι εγώ, ζη δε εν εμοί Χριστός*. Αφιέρωμα στον Αρχιεπίσκοπο Δημήτριο, εκδ. Σ. Δαμασκηνός, Φ. Δωρής, Β. Κύρκος, Η. Μουτσούλας, Γ. Μπαμπινιώτης, Κ. Μπέης, Θ. Πελεγρίνης, Αθήνα, Σάκκουλας-Eunomia, 2002, σσ. 113-125.

2003

16. — **Ο περί την Άννα Κομνηνή κύκλος σχολιαστών του Αριστοτέλους**, *Αριστοτέλης. Κοινωνική φιλοσοφία-ηθική-πολιτική φιλοσοφία-αισθητική-ρητορική*, Α΄ τόμος, Ε΄ έκδ. επαυξημένη, εκδ. Δ. Ζ. Ανδριόπουλος, επιμέλεια Γ. Αραμπατζής, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2003, και επανέκδοση, Αθήνα, Παπαδήμας, 2003, σσ. 391-397.

Μνείες και κρίσεις :

— *Bulletin de philosophie médiévale*, 46, 2004, σ. 337.

— *Byzantinische Zeitschrift*, 97/1, 2004, σ. 368.

17. — **Οι δύο ισότητες στους Νόμους και ο Προταγόρας**, *Πλάτωνος Νόμοι. Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου (7-8 Μαΐου 2001)*, Πανεπιστήμιον Αθηνών, Φιλοσοφική και Νομική Σχολή, επιμ. Εμμ. Μικρογιαννάκης, Αθήνα-Κομοτηνή, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2003, σσ. 141-148.

18. — **Η επιστημολογία του Gaston Bachelard και η ιστορία της φιλοσοφίας**, *Τμητικός τόμος του Κ. Ε. Μπέη*, εκδ. Η. Nakamura, Η. W. Fasching, Η. Fr. Gaul, Απ. Γεωργιάδης, τόμ. 3ος, Αθήνα, Eunomia-Σάκκουλας, 2003, σσ. 1987-2000.

19. — «Εγκαλυψάμενος». *La piété socratique dans le Phèdre de Platon*, *Kernos*, 16, 2003, σσ. 119-123.

Μνείες και κρίσεις :

— Franco Trabattoni, *Elenchos*, XXV/2, 2004, σ. 545.

- David Engels, Dieu est la vraie mesure de toute chose..., *Revue de l'histoire des religions*, 226, 2009/4, σσ. 547-581.
- Luc Brisson with the assistance of Frédéric Plin, *Plato Bibliography 2003-2004*, Paris, CNRS, σ. 12 (www.platosociety.org/bibliografia/pdf/Platon2003-2004.pdf).
- *L'Année Philologique*, LXXIV, Paris, Les Belles Lettres, 2005, σ. 524, αριθμ. 4761.

20. — **Hegel and Byzantium (With a Notice on Alexandre Kojève and Scepticism)**, *Philosophical Inquiry*, vol. XXV, Nos 1-2, Winter-Spring 2003, σσ. 31-39.

Μνείες και κρίσεις :

- *Bulletin de philosophie médiévale*, 46, 2004, σ. 337.

21. — **Projets de paix européens et appels des savants grecs à la libération de la Grèce (XVe-XVIIIe s.): penser le différé**, *La philosophie et la paix*, τόμ. I, éd. W. Tega, G. Ferrandi, M. Malaguti, G. Volpe, Paris, Vrin, 2003, σσ. 163-167.

Μνείες και κρίσεις

- *Byzantinische Zeitschrift*, 97/1, 2004, σ. 478.

22. — Πλήθωνος *Περί αρετών και στωική ηθική*. Έρευνες για τις πηγές και τη χρονολόγηση του έργου, *Φιλοσοφία*, 33, 2003, σσ. 218-232.

Μνείες και κρίσεις :

- Γιάννης Α. Δημητρακόπουλος, *Πλήθων και Θωμάς Ακρινάτης. Από την ιστορία του βυζαντινού θωμισμού*, Αθήνα, Παρουσία, Ελληνικό Βυζάντιο και Λατινική Δύση/Φιλοσοφία-Μελέτες 2, 2004, σσ. 60, 227.
- V.-P. Christopoulou, *Revue Philosophique*, 4, 2004, σ. 510.
- *Byzantinische Zeitschrift*, 97/1, 2004, σ. 280.
- *Bibliographie annuelle du moyen âge tardif*, 18, Brepols, 2008, σ. 199, no. 1430.

2004

23. — **Plotin, la théologie négative et Bergson. L'apophatisme du lieu**, *Philosophical Inquiry*, vol. XXVI, No 4, Fall 2004, σσ. 45-66.

Μνείες και κρίσεις :

— Richard Dufour, *Plotinian Bibliography*, συνέχεια του *Plotinus: A Bibliography 1950-2000*, Leiden, Brill, 2002 (βλ. rdufour.free.fr/BibPlotin/Anglais/Biblio.html).

24. — **Cohérence ou fondation de la raison morale selon Max Weber**, *Avenir de la raison, devenir des rationalités. Actes du XXIXe Congrès de l'Association des Sociétés de Philosophie de Langue Française (A.S.P.L.F.), 27 août-1er septembre 2002*, éd. par A. Benmakhlouf et J.-F. Lavigne, Paris, Vrin, 2004, σσ. 573-577.

25. — «**Δέσποινα Αλήθεια**» και «**Dea Natura**»: **Μορφές εξατομίκευσης στην κρητική διανόηση της Αναγέννησης**, *Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα. Πρακτικά του Β' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών*, Ρέθυμνο, 10-12 Μαΐου 2002, επιμ. Αστ. Αργυρίου, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2004, σσ. 71-84.

26. — **Socrates and Populism. An Inquiry into the Origins of Gregory Vlastos's Career**, *Φιλοσοφία*, 34, 2004, σσ. 97-124.

Μνείες και κρίσεις :

— Francesco Aronadio, *Elenchos*, XXVII/1, 2006, σσ. 191-192.

— Luc Brisson with the assistance of Frédéric Plin, *Plato Bibliography 2004-2005*, Paris, CNRS, σ. 17 (www.platosociety.org/bibliografia/pdf/Platon2004-2005.pdf).

— *The Philosopher's Index*, αριθμ. αναφοράς 2066710.

— *Gnomon*, 77/5, 2005, σ. 101.

— *Revista de filosofie*, LI/5-6, 2004, σ. 859.

27. — **Michel d’Ephèse et le cercle philosophique d’Anne Comnène.**
Introduction à la question du τιμιώτερον, Παρνασσός, ΜΣΤ’, 2004, σσ. 105-112.

Μνείες και κρίσεις:

— *Byzantinische Zeitschrift*, 99/2, 2007, σ. 705.

2005

28. — **Le système de Pléthon et la nécessité, Τύχη-Ανάγκη. Hasard et nécessité dans la philosophie grecque,** Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2005, σσ. 215-236.

Μνείες και κρίσεις :

- J.-M. Gabaude, *Revue philosophique*, 4/2006, σ. 499.
- Patricia Verdeau, *Revue philosophique de Louvain*, 105, 2007, σ. 273.
- Marco Antonio Santamaría Alvarez, *Emerita*, 76/1, 2008, σσ. 162-163.
- Ezequiel Ludueña, *Revista Latinoamericana de Filosofía*, XXXIII, No 1, 2007, σ. 171.
- *Bulletin de philosophie médiévale*, 46, 2004, σ. 337.
- *International Philosophical Bibliography*, LVIII, 1-2, 2006, Louvain-la-Neuve, σ. 33.
- *The Philosopher’s Index*, αριθμ. 2076737 (βλ. *The Philosopher’s Index*, τόμ. 40, Bowling Green, OH, σ. 1141).
- *Gnomon*, 78/5, 2006, σ. 113.
- *Bibliographie annuelle du moyen âge tardif*, 18, Brepols, 2008, σ. 199, no. 1429.
- N. Siniosoglou, *Radical Platonism in Byzantium: Illumination and Utopia in Gemistos Plethon*, Cambridge, Cambridge University Press, 2011, σσ. 316, 430.

29. — **Proclus et la mer, Diotima**, 33, 2005, σσ. 157-163.

Μνείες και κρίσεις :

— *The Philosopher’s Index*, αριθμ. 2069644.

30. — **Max Weber et l'académisme politique de Platon**, *Philosophical Inquiry*, τιμητικός τόμος Κ. Ι. Δεσποτοπούλου, XXVII/1-2, 2005, σσ. 95-109.

Μνείες και κρίσεις :

— *The Philosopher's Index*, αριθμ. 2076756 (βλ. *The Philosopher's Index*, τόμ. 40, Bowling Green, OH, χ.χ., σ. 1141).

31. — **Αλήθεια και ευδαιμονία στο κατά Θωμά Ακυινάτου έργο του Καλλίστου Αγγελικούδη**, *Θεολογία*, 76/1, 2005, σσ. 119-128.

32. — **The Closure of the Academy of Athens**, *Meet the Philosophers of Ancient Greece*, ed. by P. F. O'Grady, London, Ashgate, 2005, σσ. 247-249.

Μνείες και κρίσεις :

— *Greece & Rome*, 1/2006, σ. 128.

33. — **Ο Βασίλειος Τατάκης και οι Κονικοί**, *Μνήμη Βασιλείου Τατάκη, Πρακτικά Β' Συμποσίου 20-21 Σεπτεμβρίου 2003: Ο Τατάκης και η Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία*, Άνδρος, Καΐρειος Βιβλιοθήκη, Ανδριακά Χρονικά 37, 2005, σσ. 111-128.

34. — **Η «φυλακή της ψυχής»: Μία πλατωνική αναφορά στον Λεονάρδο Ντελλαπόρτα**, *Ε' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος-Κύπρου*, Κέρκυρα, 2005, σσ. 181-182.

Μνείες και κρίσεις:

— Ν. Ε. Καραπιδάκης, Κατάθλιψη και μελαγχολία: τα “Ερωτήματα και Αποκρίσεις Ξένου και Αληθείας” του Λεονάρδου Ντελλαπόρτα, *Τα Ιστορικά*, 25/47, 2007, σ. 279.

35. — **O William James και ο μυστικισμός**, Εισαγωγή στο William James, *Η ανθρώπινη ενέργεια και άλλα δοκίμια*, εισαγωγή-μτφρ.-σχόλια Γ. Αραμπατζής, Αθήνα, Printa, 2005, σσ. 8-18.

2006

36. — **Η προσωπικότητα στην ιστορία και το γεγονός της σαρκώσεως κατά τον Αγ. Γρηγόριον Νύσσης**, *Ο Ιησούς Χριστός εις την Θεολογίαν του Αγ. Γρηγορίου Νύσσης. Πρακτικά Θ' Διεθνούς Συνεδρίου περί του Αγ. Γρηγορίου Νύσσης (Αθήναι 7-12 Σεπτ. 2000)*, Αθήνα, 2006, σσ. 739-748.

37. — «**Γυμνή Κεφαλή**». **Jean Damascène et le *Phèdre* de Platon**, *La transcendance dans la philosophie grecque tardive et dans la pensée chrétienne*, Paris, Vrin, 2006, σσ. 260-271.

38. — **Réflexion et vertu chez Pléthon**, *Actes du XXXe Congrès de l'Association des Sociétés de Philosophie de Langue Française, 24-28 août 2004*, éd. P. Billouet, J. Gaubert, N. Robinet, A. Stanguennec, Paris, Vrin, 2006, σσ. 385-388.

Μνείες και κρίσεις:

— *Bibliographie annuelle du moyen âge tardif*, 18, Brepols, 2008, σ. 199, no. 1431.

39. — **Phantasia et intellect chez Syméon Seth. Sur les sources du *Conspectus Rerum Naturalium***, *Intellect and Imagination in Medieval Philosophy, Actes du XIe Congrès International de Philosophie Médiévale de la Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale (S.I.E.P.M.), Porto, du 26 au 31 août 2002 (Rencontres de philosophie médiévale, 11)*, Turnhout, Brepols Publishers, 2006, σσ. 483-493.

Μνείες και κρίσεις:

— *The Society for Medieval and Renaissance Philosophy, Newsletter*, 54, 2007, σ. 14.

2007

40. — **Limites du langage, limites du monde dans le *Contra Eunomium II* de Grégoire de Nyssa**, *Gregory of Nyssa: Contra Eunomium II. An English Version with Supporting Studies, Proceedings of the 10th International Colloquium on Gregory of Nyssa (Olomouc, 15th-18th September 2004)*, Eds. L. Karfikova, Scott Douglas, Johannes Zachhuber, Leiden, Brill, *Vigiliae Christianae, Supplements* 82, 2007, σσ. 377-386.

Μνείες και κρίσεις:

— Ekkehard Mühlberg, *Zeitschrift für antikes Christentum*, 10, 2011, σ. 208.
 — Eric Daryl Meyer, Gregory of Nyssa on Language, Naming God's Creatures, and the Desire of the Discursive Animal, *Genesis and Christian Theology*, eds. N. McDonald, M. Elliot, G. Macaskill, Grand Rapids MI, Eerdmans, 2012, σ. 108.
 — Judit Tóth, *Katekhon*, 5, 2005, σ. 398.

2008

41. — **The Sophists and Natural Theology**, *The Sophists: An Introduction*, ed. Patricia O'Grady, London, Duckworth, 2008, σσ. 204-213.

42. — **Pléthon et les Stoïciens. Système et fragment**, *Archiv für mittelalterliche Philosophie und Kultur*, 15, 2008, σσ. 305-332.

Μνείες και κρίσεις:

— *Byzantinische Zeitschrift*, 101/2, 2008, σσ. 858, 866.
 — N. Siniossoglou, *Radical Platonism in Byzantium: Illumination and Utopia in Gemistos Plethon*, Cambridge, Cambridge University Press, 2011, σσ. 316, 430.

43. — **Αριστοτελικός Καιρός: Παρατηρήσεις στη φιλοσοφία της γλώσσας του Μάξιμου Πλανούδη με αφορμή σχόλιό του στον *Οιδίποδα Τύραννο***, και επίμετρο: **Ο L. Hjelmnslev για τον Μάξιμο Πλανούδη** (πρώτη ελληνική μετάφραση του αποσπάσματος του σχετιζόμενου με τον Πλανούδη από το *La catégorie des cas. Etudes de grammaire générale* του Hjelmnslev, σσ. 10-13) και γαλλική περίληψη, *Δ' Διεθνές Συνέδριο Βοιωτικών Μελετών, Λιβαδειά 9-12 Σεπτεμβρίου 2000*, Διεύθυνση και επιμ. Εκδόσεως Β. Αραβαντινός, Επετηρίς της Εταιρείας Βοιωτικών Μελετών, τόμ. 4, τεύχ. Β, Αθήνα, 2008, σσ. 849-862 (η μτφρ. στις σσ. 859-862).

44. — **Αντι-σολιψισμός και Βυζαντινός ηθικός παραδειγματισμός**, *Αλεξανδρινός Αμητός. Αφιέρωμα στη μνήμη του Ι.Μ. Χατζηφώτη*, τόμ. Α', επιμ. Μ.Γ. Βαρβούνης – Παν. Τζουμέρκας, Έκδοση Πατριαρχικής Βιβλιοθήκης του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, Πηγές και Τεκμήρια Πατριαρχικής Ιστορίας 2, Αλεξάνδρεια, 2008, σσ. 61-74.

45. — **Byzantine Intellectualism from Christian Philosophy to Humanism**, *Philosophical Inquiry*, XXX/1-2, 2008, σσ. 245-254.

46. — **Ο Ι.Ν. Θεοδωρακόπουλος απέναντι στη Βυζαντινή Φιλοσοφία. Οι πηγές της κριτικής του**, *Εκκλησιαστικός Φάρος*, ΟΘ', 2008, σσ. 49-62.

2009

47. — **Michael of Ephesus on the Empirical Man, the Scientist and the Educated Man (in *Ethica Nicomachea X* and in *de Partibus Animalium I*)**, *Medieval Greek Commentaries on the Nicomachean Ethics*, ed. Charles Barber, David Jenkins, Leiden-Boston, Brill, Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters, 2009, σσ. 163-184.

Μνείες και κρίσεις:

— Veneranda Castellano, On the Byzantine Aristotle Commentators, *Quaestio*, 9, 2009, σσ. 409-412.

— *Speculum*, 2010, 85/2, σ. 488.

— Joaquín García-Huidobro, Michael of Ephesus and the Byzantine Reception of the Aristotelian Doctrine of Natural Justice, *Archiv für Geschichte der Philosophie*, 94, 3, 2012, σσ. 2, 21.

48. — **Voulgaris, Pascal et la Logique de Port-Royal**, *Port-Royal et la tradition chrétienne d'orient*, Paris, Chroniques de Port-Royal, 2009, σσ. 9-21.

49. — **La noblesse des astres dans la philosophie byzantine**, *Studies on Supernaturalism*, Berlin, Logos Verlag, 2009, σσ. 137-156.

50. — **L'iconicité byzantine à l'épreuve de Merleau-Ponty**, *Reflexão*, 34/95, 2009, "Dossier Merleau-Ponty", σσ. 53-65.

51. — **Έρευνες για την φιλοσοφία της ιστορίας του χριστιανικού πνεύματος**, *Θεολογία*, 80/1, 2009, σσ. 163-171.

52. — **Κλάδοι της φιλοσοφίας και Κριτική στο σύστημα της Λογικής του Ευγένιου Βούλγαρη**, *Ευγένιος Βούλγαρις. Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, Κέρκυρα 1-3 Δεκεμβρίου 2006*, Αθήνα, Ιόνιο Πανεπιστήμιο-Εκδόσεις Κανάκη, 2009, σσ. 545-561.

53. — **"Cosmos" et "Politès": paradigmes païens et chrétiens**, *Diotima*, 40, 2012 (sic), σσ. 193-198.

2010

54. — **Το Ηθικο-αισθητικό στη Βυζαντινή Σκέψη και τον Κίρκεγκαρντ**, *Εκκλησιαστικός Φάρος*, ΠΑ', 2010, σσ. 231-265.

55. — **Μορφές διανόησης του ύστερου Βυζαντίου και ο Γρηγόριος Παλαμάς. Τυπολογική Κριτική**, *Παιδαγωγικός Λόγος*, ΙΣΤ'/1, 2010, σσ. 87-103.

2011

57. — **Power, Motion and Time in Gregory of Nyssa's *Contra Fatum***, *Gregory of Nyssa: The Minor Treatises on Trinitarian Theology and Apollinarism. Proceedings of the 11th International Colloquium on Gregory of Nyssa (Tübingen, 17-20 September 2008)*, eds. V.H. Drecoll, M. Berghaus, Leiden-Boston, Brill, 2011, σσ. 399-409.

58. — **Ο Edward Gibbon και η βυζαντινή εμπειρία της κρίσης**, *Άνθρωπος και Τεχνολογία. Η Παγκόσμια Πολιτική και Οικονομική Κρίση*, Λεμεσός, Ελληνική Εταιρεία Ηθικής/Δήμος Κάτω Πολεμιδίων, 2011, σσ. 23-39.

59. — **Από τον οριενταλισμό στην εσωτερική επιστήμη: η ιστοριογραφία της βυζαντινής φιλοσοφίας**, *Civitas Gentium*, 1, 2011, σσ. 67-77.

60. — **Le “montage” par Michel Psellos du commentaire d’Hermias sur le *Phèdre* de Platon**, *Peitho. Examina Antiqua*, 1, 2011, σσ. 111-120.

61. — **Le problème des ontologies dans la philosophie byzantine**, *Diotima*, 41, 2013 (2011), σσ. 185-190.

62. — **Sailing Away from Byzantium: Renaissance Crusade Literature and the Peace Plans**, *War and Peace. Critical Issues in European Societies and Literature 800-1800*, eds. Albrecht Classen and Nadia Margolis, Berlin-Boston, De Gruyter, 2011, σσ. 463-490.

2012

63. - **Το πρόσωπο : θεμελιακή οντολογία, αναστοχασμός, υπαρκτικότητα, γενεαλογία**, *Φύση, Πρόσωπο, Κοινωνία*, επιμ. Γ.Ν. Πολίτης, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2012, σσ. 59-68.

64. - Η βυζαντινή εικονολογία και το φυσικό : ηθικο-κριτικές διαστάσεις, *Περιβαλλοντική Ηθική. Προκλήσεις και Προοπτικές για τον 21^ο αιώνα*, επιμ. Ε.Δ. Πρωτοπαπαδάκης & Ε.Ι. Μανωλάς, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2012, σσ. 1-19.

65. - Φιλοσοφία της Ιστορίας και Ιστορία. Χέγκελ και θετικότητα, *Ανοιχτοσύνη. Μελέτες προς τιμήν της Βασιλικής Παπούλια*, εκδ. Θ. Κορρές, Π. Δουκέλλη, Σπ. Σφέτας, Φ. Ι. Τολούδη, Θεσσαλονίκη, εκδ. Βάνιας, 2012, σσ. 647-664.

66. - Animal Rights in Byzantine Thought, *Animal Ethics. Past and Present Perspectives*, ed. E. D. Protopapadakis, Berlin, Logos, 2012, σσ. 103-111.

67. - *Mos Geometricus in Theodoros II Lascaris, Universality of Reason. Plurality of Philosophies in the Middle Ages, XII Congresso Internazionale di Filosofia Medievale, Palermo, 17-22 settembre 2007*, vol. III, eds. Alessandro Musco, and Rosanna Gambino, Luciana Pepi, Patrizia Spallino, Maria Vassalo, Indices Patrizia Spallino, Palermo, Officina di Studi Medievali, 2012, σσ. 329-336.

68. — Michael of Ephesus and the Philosophy of Living Things (In De Partibus animalium 22.25-23.9), *The Many Faces of Byzantine Philosophy*, eds. B. Bydén, K. Ierodiakonou, The Norwegian Institute at Athens/Papers and Monographs Series 40, Vol. 1, 2012, σσ. 51-78.

69. — Michel d’Ephèse, commentateur d’Aristote et auteur, *Peitho/Examina Antiqua*, 1(3), 2012, σσ. 199-209.

70. — Basile N. Tatakis et la légitimité de la philosophie byzantine, *Νέα Πώμη. Rivista di ricerca bizantinistica*, 8, 2011 (2012), σσ. 305-314.

2013

71. — Βυζαντινός Κόσμος και Εννοιολογική Ιστορία, *Greek Research in Australia*, M. Tsianikas, N. Maadad, G. Couvalis, and M. Palaktsoglou (eds.), Adelaide, Flinders University, 2013, σσ. 157-167.

72. — **Pensée byzantine et iconologie**, L'actualité de la pensée byzantine, G. Arabatzis ed., *Byzantinische Forschungen*, XXXI, 2013, σσ. 63-93.

73. — **La perception philosophique du sujet byzantin**, *Marges de la philosophie byzantine*, G. Arabatzis (ed.) , Athens, Kardamitsas, 2013, σσ. 75-91.

ΛΗΜΜΑΤΑ ΣΕ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ

1. — *Πρωταγωνιστές της Ιστορίας*, τόμ. 9, 10, 11, Αθήνα, Δομή, — (οι πρώτοι 8 τόμοι είναι μετάφραση της Γερμανικής σειράς Bertelsmann)
Ειδικότερα, τα κατωτέρω λήμματα, κατανεμημένα στους τόμους 9,10,11:

— «Πλούταρχος» — «Πρωταγόρας» — «Ιουλιανός» — «Ιωάννης Χρυσόστομος»
— «Λέων Μαθηματικός» — «Φώτιος» — «Θεόδωρος Στουδίτης» — «Μιχαήλ Ψελλός» — «Άννα Κομνηνή» — «Γεώργιος Γεμιστός Πλήθων» — «Βησσαρίων»
— «Ευγένιος Βούλγαρις» — «Κωνσταντίνος Τσάτσος»

2. — *Handbook of Medieval Studies. Concepts, Methods, Historical Developments, and Current Trends in Medieval Studies*, ed. Prof. Dr. Albrecht Classen, de Gruyter, 2011.

Τα λήμματα:

— «Byzantine Theology».
— «The Transcendental».

3. — *Encyclopedia of Medieval Philosophy*, Springer, 2011.

Τα λήμματα:

— «Manuel Chrysoloras»
— «Byzantine Philosophical Theology».

ΛΟΙΠΗ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

1. — **Ηθική Φιλοσοφία και Ψυχολογία**, *Αρχαία ΕΨΨΕΠ*, τόμος 3, τεύχος 3(11), Ιούλιος-Σεπτέμβριος 1996, σ.105.
2. — **Ο Σωκράτης και η Δημοκρατία**, *Ιστορικά «Η δίκη του Σωκράτη»*, *Ελευθεροτυπία*, 7 Ιουνίου 2001, σσ. 24-27.
3. — **Ο Μιχαήλ Χωνιάτης και η Αθήνα (τέλη 12ου/αρχές 13ου αι.)**, *Αθήνα. Το πρόσωπο της πόλης*, *Ημερίδα*, 20.11.2000, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, Δήμος Αθηναίων, Πολιτιστικός Οργανισμός, Αθηναϊκή Βιβλιοθήκη, 2001, σσ. 121-129.
4. — **Η γλώσσα ως μεταφορά. Οι περιπέτειες της Αλήθειας**, *Η Αξία της Ελληνικής Γλώσσας*, *Ημερίδα στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων 16 Νοεμβρίου 2001*, Αθήνα, Δήμος Αθηναίων/Πολιτιστικός Οργανισμός, 2002, σσ. 53-59.
5. — **D'une certaine tendance dans la philosophie grecque contemporaine**, *Φιλοσοφία*, Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, τόμ. 31, 2001, σσ. 248-250.

Μνείες και κρίσεις :

- Constança Marcondes Cesar, *Filosofia da Cultura Grega. Contribuições para o estudo do pensamento neo-helênico contemporâneo*, Aparecida, Idéias & Letras, 2008, σ. 16.
- *The Philosopher's Index*, αριθμ. 711119.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

1. — **Πλάτων. Οντολογία, Γνωσιοθεωρία, Ηθική, Πολιτική Φιλοσοφία, Φιλοσοφία της Γλώσσας, Αισθητική. Αφιέρωμα στον Δ.Ζ. Ανδριόπουλο**, επιμ. Γ. Αραμπατζής, Αθήνα, Παπαδήμας, 2002.

Μνείες και κρίσεις :

- *Bibliographie de la philosophie, Bulletin trimestriel*, Paris, Institut International de Philosophie, Vrin, 48/4, 2001, αριθμ. 1309.

2. — *Αριστοτέλης. Κοινωνική φιλοσοφία-ηθική-πολιτική φιλοσοφία-αισθητική-ρητορική*, Α' τόμος, Ε' έκδ. επαυξημένη, εκδ. Δ. Ζ. Ανδριόπουλος, επιμέλεια Γ. Αραμπατζής, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2003, και επανέκδοση, Αθήνα, Παπαδήμας, 2003.

ΕΚΤΕΝΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

1. — Πατήρ Ν. Λουδοβίκος, Η κλειστή πνευματικότητα και το νόημα του Εαυτού, *Νέα Κοινωνιολογία*. Κοινωνιολογική Επιθεώρηση της Νέας Ελλάδας, τεύχ. 30/13ος χρόνος, Β' περίοδος, Άνοιξη 2000, σσ. 193-196.
2. — Gerassimos Santas, Goodness and Justice. Plato, Aristotle and the Moderns, *Philosophical Inquiry*, XXIV, Nos 3-4, Summer-Fall 2002, σσ. 126-128.
3. — Pierre Rodrigo, L'étoffe de l'art, *Diotima*, 31, 2003, σσ. 199-203.
4. — Peter Kivy, The Seventh Sense. Francis Hutcheson and 18th Century British Aesthetics, *Philosophical Inquiry*, XXVI, Nos 1-2, Winter-Spring 2004, σσ. 107-109.
5. — Lucien Jerphagnon, Les dieux ne sont pas loin, *Diotima*, 33, 2005, 184-186.
6. — Beatrice Motta, Il Contra Fatum di Gregorio di Nissan el dibattito tardo-antico sul fatalismo e sul determinismo, *Bryn Mawr Classical Review* 2009.05.03, 4 σσ., <http://bmcr.brynmawr.edu/2009/2009-05-03.html>.
7. — Jeffrey Bardzell, Speculative Grammar and Stoic Language Theory in Medieval Allegorical Narrative, *Mediaevistik*, 25, 2012, σσ. 180-183.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Έχω συντάξει σύντομες βιβλιοκρισίες για βιβλία (όπως: H. Parret, *L'esthétique de la communication. L'au-delà de la pragmatique* - A. Pigler, *Ennéade III*, 7 [45]. *De l'éternité et du temps* - B. Cassin, *Aristote et le logos. Contes de la phénoménologie ordinaire* - Reynal Sorel, *Critique de la raison mythologique. Fragments de*

*discursivité mythique. Hésiode, Orphée, Eleusis - Une philosophie cosmopolite. Hommage à Jean Ferrari - Agnès Pigler, Plotin, une métaphysique de l'amour. L'amour comme structure du monde intelligible - Robert Theis, Approches de la Critique de la raison pure, κ.ά.) και πλήθος βιβλιογραφικών σημειωμάτων για βιβλία που δημοσιεύθηκαν στην *Bibliographie Universelle de Philosophie*, Vrin – Unesco.*

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

1. — **Σταντάλ, *Η αναγέννηση της Ελλάδας***, μετάφραση, σχόλια, επίμετρο: Γ. Αραμπατζής, Ο Σταντάλ, ο ιδιότυπος ρομαντισμός του και η Ελλάδα, Αθήνα, Αλέα, 1994, 118 σσ.

2. — **Πλάτωνος Ορισμοί και Μικρό ανθολόγιο περί ρητορείας** (κείμενα των Hobbes, Hegel, Spinoza, Comte, Mallarmé, Chateaubriand, Leibniz, Carnap, Reichenbach, Helvetius, Machiavelli, Las Cases, Weber, Descartes, Αριστοτέλης, Πλάτων, de Saussure), εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια: Γ. Αραμπατζής, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1997, 106 σσ.

Μνείες και κρίσεις :

— *Bibliographie de la philosophie, Bulletin trimestriel*, Paris, Institut International de Philosophie, Vrin, 1999, σ. 411, αριθμ. 1476.

3. — **Reynal Sorel, *Οι ελληνικές κοσμογονίες***, Αθήνα, Δαίδαλος/Ζαχαρόπουλος, 2002, 149 σσ.

4. — **Jacqueline de Romilly, *Λεξικό της Ελληνικής Λογοτεχνίας (Αρχαίας και Νέας)***, Αθήνα, Δαίδαλος-Ι. Ζαχαρόπουλος, 2004.

Μετάφραση και βιβλιογραφικές προσθήκες ελληνικών τίτλων των λημμάτων:

«Αλκιδάμας» — «Αριστοτέλης» — «Βυζαντινή Λογοτεχνία» — «Διογένης Λαέρτιος» — «Εθνικοί Συγγραφείς της Χριστιανικής Περιόδου» — «Επικούρειοι» — «Επτά Σοφοί» — «Ευσέβιος Καισαρείας» — «Θεόφραστος» — «Ίπποκράτης» — «Λόγιοι Έλληνες της Ελληνιστικής Περιόδου» — «Νεοπλατωνικοί» — «Ξενοφών» — «Πλάτων» — «Πλούταρχος ο Χαιρωνεύς» — «Πλωτίνος» — «Προσωκρατικοί» — «Σκεπτικοί» — «Σόλων» — «Σούδα» — «Σοφιστές» — «Στωικοί» — «Σωκρατικοί».

5. — **William James**, *Η ανθρώπινη ενέργεια και άλλα δοκίμια*, με εισαγωγή: «Ο William James και ο μυστικισμός», σσ. 7-18, μετάφραση και σχόλια, Αθήνα, Ροές, 2005, 179 σσ.

Μνείες και κρίσεις :

— *Το Βήμα της Κυριακής*, Paris, αριθ. Φύλλου 14722, 25/3/2006.

6. — **R. Tuck**, *Χομπς*, μτφρ. με σχόλια, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα/Το Βήμα, Originally Published in English by Oxford University Press, 2006, 178 σσ.

7. — **Gilbert Romeyer Dherbey**, *Οι Σοφιστές*, μτφρ. με σχόλια, Αθήνα, Δαίδαλος/Ζαχαρόπουλος, 2009, 145 σσ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. — Θ΄ Πολυθεματικό Συνέδριο ΕΨΨΕΠ, Αθήνα, Δεκέμβριος 1996: «Γνωσιακό και ψυχολογικό υποκείμενο».

2. — Κ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 28-30.5.1999: «Χέγκελ και Βυζάντιο» (30.5.1999).

3. — Γ΄ Διεθνές Συνέδριο «Η κατ' Αριστοτέλη Πολιτική Ισότητα και Δικαιοσύνη και τα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας», Πανεπιστήμιο Αθηνών, 22-24.9.1999: «L'aristotélisme politique d'Anne Compène» (23.9.1999).

4. — Β΄ Φιλοσοφική Δημερίδα στην Ολυμπία, «Φιλοσοφία και Ολυμπισμός», 20-21.11.1999: «Ποιον αποκαλούμε 'αγωνιστή του πνεύματος'» (20.11.1999).

5. — ΚΑ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 26-28.5.2000: «Βοιωτούς ονομάζειν: η θεωρία της ιστορικής αλήθειας στην Άννα Κομνηνή» (27.5.2000).

6. — Γ΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας «Αθήνα και Εσπερία», Πανεπιστήμιο Αθηνών, 30-31.5.2000: «Ο αριστοτελισμός της Ακαδημίας των Stravaganti» (31.5.2000).

7. — Θ΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία – Τομέας Φιλοσοφίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, «Μέθοδος και

Ερμηνεία», 20-22.6.2002: «Ο Ι.Ν. Θεοδωρακόπουλος και η φιλοσοφία των κοσμοθεωριών» (22.6.2002).

8. — XXVIIIe Congrès International de l'Association des Sociétés de Philosophie de Langue Française (A.S.P.L.F.), Bologna, 29.8-2.9.2000: «Projets de paix européens et appels des savants grecs à la libération de la Grèce (XVe-XVIIIe s.): penser le différé» (30.8.2000).

9. — Θ' Διεθνές Συνέδριο Αγ. Γρηγορίου Νύσσης, Αθήνα, 7-12.9.2000: «Η προσωπικότητα στην Ιστορία και το γεγονός της Σαρκώσεως κατά τον Αγ. Γρηγόριο Νύσσης» (10.9.2000).

10. — Δ' Διεθνές Συνέδριο Βοιωτικών Μελετών, Λειβαδειά 9-12.9.2000: «Αριστοτελικός καιρός: παρατηρήσεις στη φιλοσοφία της γλώσσας του Μάξιμου Πλανούδη με αφορμή σχόλιό του στον *Οιδίποδα Τύραννο*».

11. — Γ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος-Κύπρου, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 22-24 Σεπτεμβρίου 2000: «Η θεωρία περί αληθείας στο κατά Θωμά Ακυινάτου έργο του Καλλίστου Αγγελικούδη» (23.9.2000).

12. — Colloque International sur la philosophie ancienne, Athènes, 18.11.2000: «Proclus et les structures narratives».

13. — Διεθνές Συνέδριο για τα 2400 έτη από του θανάτου του Σωκράτους με θέμα «*Νόμοι του Πλάτωνος*», Πανεπιστήμιο Αθηνών, 7-8.5.2001: «Οι δύο ισότητες στους *Νόμους* (757 a-d)».

14. — ΚΒ' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 25-27.5.2001: «Σχολές και τάσεις στην ιστορία της βυζαντινής φιλοσοφίας» (27.5.2001).

15. — International Conference "Religion and Rationalism in Ancient Greece", Ρόδος, 25-29.5.2001: «Εγκαλυψάμενος. La piété socratique dans le Phèdre de Platon» (25.5.2001).

16. — Κ' Διεθνές Συνέδριο Βυζαντινών Σπουδών, Παρίσι, 19-25.8.2001: «Questions de méta-philosophie byzantine».

17. — ΙΒ' Συνάντηση της Διεθνούς Ενώσεως «Κόσμος και Φιλοσοφία», Αίγινα, 28.9-1.10.2001: «La moralité dans le Cosmos selon pseudo-Denys l'Aréopagite».

18. — Β΄ Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών, «Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα», Ρέθυμνο, 10-12.5.2002 : «Δέσποινα Αλήθεια και Dea Natura: μορφές εξατομίκευσης στην κρητική διάνοηση της Αναγέννησης».

19. — ΚΓ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 24-25.5.2002: «Ο Σπύρος Λάμπρος (1851-1919) και οι Εσπεραντιστές» (25.5.2002).

20. — Intellect and Imagination in Medieval Philosophy, XIe Congrès international de Philosophie Médiévale de la Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale (S.I.E.P.M.), Porto, 26-31 Αυγούστου 2002 : «Les sources de la *Synopsis ton physikon* de Symeon Seth».

21. — Avenir de la raison, devenir des rationalités. XXIXe Congrès de l'Association des Sociétés de Philosophie de Langue Française (A.S.P.L.F.), 27 Αυγούστου-1 Σεπτεμβρίου 2002 : «Cohérence ou fondation de la raison morale selon Max Weber».

22. — Δ΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος-Κύπρου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 20-22 Σεπτεμβρίου 2002: «Οι βίοι αγίων ως φορείς νοήματος κατά τους H. Delehaye και Fr. Halkin» (21.9.2002).

23. — Διεθνές Συνέδριο Αρχαίου Δράματος «Η λατρεία του Διονύσου και το Αρχαίο Δράμα στη Βόρεια Ελλάδα», 20-22 Σεπτεμβρίου 2002, Δήμος Φιλίππων: «Θράκη και μυστηριακός φιλοσοφικός λόγος» (21.9.2002).

24. — Β΄ Ημερίδα Τατάκη, Άνδρος, 20.9.2003: «Ο Τατάκης και οι Κυνικοί φιλόσοφοι».

25. — Ε΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος-Κύπρου, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα, 3-5 Οκτωβρίου 2003: «Η φυλακή της ψυχής: μία πλατωνική αναφορά στον Λεονάρδο Ντελλαπόρτα» (4.10.2003).

26. — ΚΕ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 21-23.5.2004: «Εθνικές επιβιώσεις στους Βίους Αγίων κατά τον H. Delehaye» (22.5.2004).

27. — XXXe Congrès International de l'Association des Sociétés de Philosophie de Langue Française (A.S.P.L.F.), Nantes, 24.8-28.8.2004: «Réflexion et vertu chez Pléthon» (25.8.2004).

28. — The 10th Colloquium on Gregory of Nyssa, Palacky University, Olomouc, Czech Republic, 15-18.9.2004: «Limites du monde, limites du langage dans le *CE* II de Grégoire de Nysse» (17.9.2004).
29. — VIe Congrès International de Philosophie Grecque de Langue Française, Αθήνα 22-26.9.2004: «Jean Damascène et le *Phèdre* de Platon» (24.9.2004).
30. — ΚΕ΄ Συνάντηση της Διεθνούς Ενώσεως «Κόσμος και Φιλοσοφία», Σμόλυαν, Βουλγαρία, 1-4.10.2004: «Le philosophe, le saint et l'espace cosmique: quelques exemples de l'antiquité tardive» .
31. — ΣΤ΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος-Κύπρου, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 22-25.9.2005: «Η Επιστημολογία του Μιχαήλ Γλυκά» (24.9.2005).
32. — ΚΑ΄ Διεθνές Συνέδριο Βυζαντινών Σπουδών, Λονδίνο, 21-26.8.2006: «Michel d'Éphèse et les scholies aux *Parties des Animaux*, I».
33. — Διεθνές Συνέδριο για τον Ευγένιο Βούλγαρη, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα, 1-3.12.2006: «Κλάδοι της φιλοσοφίας και κριτική σκέψη στον Ευγένιο Βούλγαρη» (3.12.2006).
34. — 12^ο Διεθνές Συνέδριο Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας της Διεθνούς Εταιρείας Μελέτης της Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας (SIEPM), Παλέρμο, Ιταλία, 16-22 Σεπτεμβρίου 2007. Ανακοίνωση: «*Mos geometricus* in Theodoros II Lascaris» (υπό έκδοση στα Πρακτικά του Συνεδρίου).
35. — 11^ο Διεθνές Συνέδριο για τον Γρηγόριο Νύσσης, Τύμπινγκεν-Φράμπουργκ, Γερμανία, 17-21 Σεπτεμβρίου 2008. Ανακοίνωση: «Time, Power and Motion in Gregory of Nyssa's *De Fato*» (υπό έκδοση στα Πρακτικά του Συνεδρίου).
36. — Symposium on 'The Autonomy of Byzantine Philosophy'. Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών & Πανεπιστήμιο Αθηνών, 5-6 Δεκεμβρίου 2008.
37. — Δημερίδα Ηθικής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Καλαμάτα, 20-21 Ιουνίου 2009: «Βυζαντινή Ηθική».
38. — «Άνθρωπος και τεχνολογία. Η Παγκόσμια Πολιτική και Οικονομική Κρίση», Κάτω Πολεμίδα, Λεμεσός, Κύπρος, 12-13 Νοεμβρίου 2010. Ανακοίνωση : «Ο Edward Gibbon και η βυζαντινή εμπειρία της κρίσης» (13.11).
39. — Ημερίδα της Ελληνικής Εταιρείας Ηθικής και του Πανεπιστημίου Αθηνών : *Φύση, Πρόσωπο, Κοινωνία*, 18 Ιουνίου 2011. Ανακοίνωση : «Το πρόσωπο : θεμελιακή οντολογία, αναστοχασμός, υπαρκτικότητα, γενεαλογία».

40. — KB' Διεθνές Συνέδριο Βυζαντινών Σπουδών, Σόφια, Βουλγαρία, 22-27.8.2011: « Michel Psellos face à Plotin dans le *Peri ideōn*».
41. — Διεθνές Συνέδριο της Société Internationale des études de philosophie médiévale, Freising, August 20–25, 2012 : “Pleasures of Knowledge”. Ανακοίνωση : «Daniel Furlanus on Michael of Ephesus and the Pleasure of Biological Knowledge».
42. — «Λόγος, Επικοινωνία, Εξουσία. Μαζική εικόνα και παγκοσμιο [ποιη]τικές διεργασίες: Για μια νέα πολιτική της κουλτούρας», Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 18, 19 και 20 Ιανουαρίου 2013. Ανακοίνωση : «Βυζαντινή Εικονικότητα και Λόγος» (19.1).
43. — "GEORGIOS GEMISTOS PLETHON: THE BYZANTINE AND THE LATIN RENAISSANCE" (OLOMOUC, Czech Republic, 10.-12.05.2013): «The Concept in Plethon».
44. — Reflections on Identity: Greek Philosophy and Weltanschauung from 'Byzantine' Times to Today's Greece in Crisis, (συνδιοργανωτής) Berlin, 12 Ιουνίου 2013. Ανακοίνωση : «Byzantine philosophy and modernity».
45. — 23ο Παγκόσμιο Συνέδριο Φιλοσοφίας, Αθήνα, 4-10 Αυγούστου 2013. Ανακοίνωση : «Académisme et philosophie byzantine» (10.8).
46. — Virtue ethics and Renaissance Platonism, University of Copenhagen, 3 October 2013. Ανακοίνωση : «Plethon's Treatise *On virtues*».

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

- Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Δήμος Αθηναίων: «Η ιδέα της ευτυχίας στη βυζαντινή φιλοσοφία» (2.3.2000).
- Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Δήμος Αθηναίων: «Σώμα και ψυχή στη βυζαντινή διάνοηση» (2.11.2000).
- Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία: «Χαρακτηριστικά της ιστορίας των ιδεών» (7.12.2000).

- Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Δήμος Αθηναίων: «Πλατωνισμός και Αριστοτελισμός από το Βυζάντιο στην Αναγέννηση» (22.11.2001).
- Κέντρο Δικανικών Μελετών: «Η γνωσιοθεωρία του Gaston Bachelard» (19.12.2001).
- Κέντρο Δικανικών Μελετών: «Ο Αναξίμανδρος κατά τον Σπ. Κυριαζόπουλο» (6.3.2002)
- Διεπιστημονικό Σεμινάριο Φιλοσοφικής Ερεύνης από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, Δήμος Αθηναίων : «Οι επιστολές του Σενέκα προς τον Λουκίλιο» (30.10.2002).
- Διεπιστημονικό Σεμινάριο Φιλοσοφικής Ερεύνης από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, Δήμος Αθηναίων : «Ο Α.Ι. Festugière και η θρησκεία του Επικούρου» (5.2.2003).
- Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Δήμος Αθηναίων: «Οι επιδράσεις στη φιλοσοφική διάνοηση του Ι.Ν. Θεοδωρακόπουλου» (10.10.2003).
- Κέντρο Δικανικών Μελετών: «Η γνωσιοθεωρία του Σπινόζα» (15.10.2003).
- Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Δήμος Αθηναίων: «Η φιλοσοφία του Σενέκα» (14.1.2004).
- Κέντρο Δικανικών Μελετών: «Βίος και έργο του Πρόκλου» (7.4.2004).
- Φ.Σ. Παρνασσός: «Η ευδαιμονία κατά τον Αριστοτέλη» (28.4.2004).
- Κέντρο Δικανικών Μελετών: «Υποκείμενο-αντικείμενο και οντολογική διαφορά» (26.1.2005).
- Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών: Παρουσίαση του βιβλίου του καθηγ. κ. Λάμπρου Κουλουμπαρίτη, *La proximité* (25.10.2005).
- Σεμινάριο ξεναγών : ‘Χριστιανισμός: όψεις και αναγνώσεις. Αποκωδικοποιώντας μια θρησκεία 2000 χρόνων’, εισήγηση : «Επιρροές από τον Αρχαίο Κόσμο» (20.2.2012).

ΕΙΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. — 1997-8, Università di Torino: Μετα-διδακτορική έρευνα υπό τη διεύθυνση του καθηγ. κ. Enrico V. Maltese.

Θέμα της έρευνας: “Ο φιλόσοφος και ο βασιλεύς: σχετικά με τον βυζαντινό φιλόσοφο Νικηφόρο Χούμνο (ΙΔ΄αι.)”. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με υποτροφία της Ιταλικής κυβέρνησης.

2. — 1997-2000: Εθνική Ταινιοθήκη Εντύπων ΙΕ΄ - ΙΗ΄ αι. (επιστημ. υπευθ. Ακαδημαϊκός Μ.Ι. Μανούσακας) – Ακαδημία Αθηνών

3. — 2001, Οκτώβριος: Ερευνητική αποστολή στο Πανεπιστήμιο του Ιασίου, Ρουμανία (βλ. Ανωτέρω, δημοσιεύμα υπ΄ αριθμ. 12).

4. — 2001-2002, 2006: Το Έργο και το Αρχείο του Γρηγόρη Βλαστού: Πανεπιστήμιο του Princeton — Πανεπιστήμιο του Texas στο Austin (βλ. Ανωτέρω, δημοσίευμα υπ΄ αριθ. 26).

5. — 12/2009-1/2010: Αρχαίοι και Βυζαντινοί Σχολιαστές, Παρίσι, Bibliothèque Nationale. Δημοσίευμα : « L’iconicité byzantine et la culture du commentaire » (υπό έκδοση).